

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. Ecclesia Gallicana apud Gregorium Magnum; quæ deinceps ab omnibus scriptoribus celebrata. Aliquando regiam dignitatem significatione sua complectitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

L. 13. C. Theod.
de Ep. & Clerc.

cēsos ad exemplum Iudicum & Honoratorum concesserunt ut non solum in singularem provinciarum synodis, sed etiam in generali totius Diocēsos synodo in unum corpus, jure ordinario, sine mandato speciali, coīre possent. Quod egregie probatur ē lege inserta Codici Theodosiano, cuius hæc sunt verba: *Qui mos est causarum civilium, idem in negotiis ecclesiasticis obtinendi sunt; ut si qua sint ex quibusdam dissensionibus levibusque delictis ad religionis observantiam pertinentia, locis suis & à sue Diocēsos synodis audiāntur.* Hujus loci sensu Icholio suo Anianus perturbavit, cūm synodus Diocēsos pro uniuscūjusque Episcopi conventu capi existimavit. Absurdè, ut dixi; cūm integræ & solida Diocēsos synodus hīc pro more Imperij intelligi oporteat. Has Diocēsos & regionum synodos Concilium Constantinopolitum aliquot annis postea (scilicet anno CCCCLXXXI.) canone suo confirmavit. Ex ea Diocēsos divisione manavit mos ille, ut Episcopi non amplius provinciis tantum distinguerentur, sed Diocēsibus, & Conciliis Diocēsos. Inde frequens mentio Episcoporum Illyrici, Italæ, Hispaniæ, & Africæ. Inde etiam Galliarum seu mavis *Gallicani Episcopi* passim occurunt, etiam ante constitutas synodos generales Diocēsos; quia scilicet extraordinario Principum imperio in unum conventum aliquando cogebantur. Cujus rei probatōrem petere possumus ē Concilio Parisiensi anno CCCXLII, cuius epistola synodica ad Orientales Episcopos damnatum à se fuisse Concilium Ariminense & Saturninum Episcopum Arelatensem docet, his verbis: *Saturninum excommunicatum ab omnibus Gallicani Episcopis caritas vestra cognoscat.* Concilij etiam Gallicani meminit synodus Illyrici habita anno CCCXLVII. iis literis quas ad synodum Asianam dedit; quibus testatur se omnino eadem sentire de fidē cum duobus Conciliis; quorum alterum Romæ, alterum habebatur in Gallia. Et ne singula testimonia singillatim persequendo tandem lectoribus adferam, sufficiet obser-¹⁰vasse, Galliarum Episcopos, aut *Gallicanos*, seu per Gallias constitutos, à Pontificib⁹ Romanis dici eos qui Galliarum Diocēsi con-¹¹tinerentur, & à ceteris Diocēsibus Occi-¹²dentis, scilicet Hispaniæ, Africæ, Italæ & Illyrici, distinguerentur; ut videre es-¹³ in Concilio Tauritanensi, & in epistoli Zozimi, Celestini, Novella Valentiniiani Leonis & Gelasij epistolis. Meminit etiam Gallicanarum Ecclesiarum Hilarus Papa-¹⁴ anno quadringentesimo sexagesimo secundo

II. Obscurius deinde Gallicanæ Diœcessos nomen fuit; quia ob diversa Franco-
rum, Burgundionum, Wisigothorum, &
Italiae regna, in plures partes discepta fuit.
Emerit tam iterum felicioribus auspiciis
sub Ecclesiæ Gallicanæ appellatione, ut eam
vocavit Gregorius Magnus in epistola ad
Augustinum Anglorum Episcopum: Sed
mibi placet, inquit, ut sive in Romana, sive
in Gallicana, sive in qualibet Ecclesia aliquid
invenisti, quod plus omnipotenti Deo placere
possit, sollicitè eligas. Gratianus legit Gallico-
rum; sed apud Iwonem extat vera lectio,
Gallicana. Ab omnibus deinde scriptoribus
celebratur est Ecclesia Gallicanæ nomen:
quo usi sunt passim, non solum nostri Ful-
bertus & Ivo Carnotenses Episcopi, Suge-
rius Abbas, Arnulphus Lexoviensis, Ste-
phanus Tornacensis, sed etiam exterl, Otto
Frisingensis, Ioannes Sarisberiensis, Tho-
mas Cantuariensis, Matthæus Paris, & ipsi
Summi Pontifices in Decretalibus suis Ale-
xander & Innocentius III. quorum testi-
monia laudata sunt à viris eruditis. Porro
Ecclesia Gallicana non solum episcopalem,
sed etiam aliquando ipsum regiam dignita-
tem complectitur, ut monui capite primo
libri secundi. Eo sensu accipiens est au-
tor vita S. Bernardi, cùm Innocentium se-
cundum à Gallicana Ecclesia suscepimus scri-
bit. quod factum fuit convocato à Rege
Stampensi Concilio, in quo Bernardi mo-
nitus damnatus est Anacletus Antipapa de-
fententia Regis, Episcoporum, & regni
præcerum.

III. Supereft ut perspiciamus quid sibi velit famosa illa Ecclesiæ Gallicanæ Libertas: quæ, ut disputatio manifestior evadat, à capite est arcessenda. Libertas Ecclesiæ in varias significationes diffunditur, pro temporum & rerum diversitate. Ac Christianorum quidem omnium libertatem aliquando complexa, duo quædam significat, & liberationem à peccato, apud Ioannem, *Si vos filii liberaveritis, verè liberi eritis*, & à Mosaïcæ Legis rigida observatione, apud Paulum. Hic enim, post expositum libertatis hujus typum in Sara & Agar, concludit ad extremum: *Non sumus ancilla filij, sed libere.* Qua libertate igitur Christus nos liberavit, in eaestate, & nolite rursus jugo servitutis contineri. Deinde liberam conveniendi ad cultum Dei & ad synodos facultatem, & munerum immunitatem ab Imperatoribus concessam, Eusebius, Optatus, & ceteri antiquiores Libertatem Ecclesiæ vocavere. Vnde tandem effectum ut privilegia Clericis aut Ecclesiis à Principibus indulta, *Libertates dicerentur*; ut videre est passim in

Council, Parisense.

Theodor. I. 4. c. 8.

Conc. Taurin. in
Præfatio. 197.
Zolimus ep. 5. &
6. an. 417.
Celest. ep. ad. 431.
Nov. Valent. an.
445.
Lec. ep. 52-55.
an. 452.
Celsinus ep. 12.
an. 494.
Hilarus ep. 6.